

nissent ex piscibus afferri aliquid Jesus precepit; sed cum attulissent, prunis impositum piscem atque panem offenderunt; quæ simul cum Jesu omnes degustarunt, nemine, quis esset, interrogare audente, cum Jesum esse haberent compertum. Ita tertio spectandum se præbuit Jesus post resurrectionem suam pluribus simul Discipulis (1).

† Joan. 21. 13. 24.

Jesus pasendum Gregem suum S. Petro committit.

POST degustatum ab Apostolis cibum, interrogavit Jesus Petrum, num ab ipso plusquam à ceteris amaretur; eique affirmanti in hæc verba, Tu seis, Domine, quia amo te, Jesus commisit: Pafce oves meas. Tum iterum eadem interrogatione institit; eademque alteri reponenti, eadem Jesus injunxit. Tertio tandem eadem interrogatione pulsatus Apostolus, ait: Domine tu omnia nosti, tu seis quia amo te; Et Jesus: Pafce oves meas; adjecitque: Cum esses junior, cingebas te, & ambulabas ubi volebas. Cum autem senueris, extendes manus tuas, & alius te cinget, & duces, quod tu non vis. Prosecutus est: Sequere me. Paruit Apostolus; sed retrosum conversus, cum sequentem pariter dilectum Jesu Discipulum spectasset, quid de illo futurum esset, Magistrum interrogavit; & ille: Si eum volo manere donec veniam, quid ad te? tu me sequere. Rumor ex his verbis inter Discipulos increbuit, futurum, ut è mortis lege dilectus ille Discipulus eximeretur; Jesus tamen non eximendum dixit à morte, sed tantum: Si eum volo manere donec veniam, quid ad te? Hic est Discipulus ille, scribit S. Joannes 21. 24. qui testimonium perhibet de his, & scripsit hæc, & scimus, quia verum est testimonium ejus (u).

u Joan. 21. 15. 24.

Jesus octavo apparet plusquam 500. simul in monte Galilææ.

CONvenerant Discipuli, Angeli jussionibus parentes, in Galilæam; & cum omnes in montem quendam venissent, in medio cœtu stantem Jesum subito spectarunt. Qua occasione apparuisse Christum cœtui plusquam 500. fratrum, quorum plures vitam adhuc agebant, cum S. Paulus primam daret ad Corinthios epistolam, credimus (1. Cor. 15. 6.). Visum igitur Magistrum omnes adorarunt; dubitarunt tamen nonnulli, num verum corpus spectrum illud, quod coram cernebant, haberet; surrexisset tamen Jesum ne ambigebatur quidem. Ita verò Discipulos illos

affatus est Jesus; Data est mihi omnis potestas in Cælo & in terra. Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti; docentes eos servare omnia, quacumque mandavi vobis; & ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi (x).

x Matt. 28. 16. 20.

Nondò apparet Jesus Discipulis, & cum illis familiaris agit in monte Olivarum.

ASCENSURO in Cælum Jesu è monte Olivarum, redierunt Apostoli Jerusalem, ubi amice iterum cum Magistro egerunt, commensalem habuerunt, & incredulitati suæ super Passione & Resurrectione Scripturarum ingesto testimonio exprobrantem. Tunc excussa ex illorum mentibus tenebræ, oracula Scripturarum omnia, quibus & toleranda ab ipso mala & resurrectio tertiâ die prædicebantur, patuerunt. Ex ipsis etiam Scripturis tunc primo intellexerunt Apostoli, annunciandam omnibus poenitentiam & criminum remissionem, omnibus, inquam, ab Jerusalem ad universas usque nationes. Euntes ergo, ait, prædicate Evangelium omni creatura. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit; qui verò non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint, hæc sequentur: In nomine meo Dæmonia ejicient, linguis loquentur novis, serpentes tolent, super agros manus imponent & benè habebunt (y).

y Marc. 16. 14. 18. Luc. 24. 44. 48. Act. 1. 3. & 9. 41.

Jesus Christus spectantibus Discipulis in Cælum ascendit.

IUST post resurrectionem suam Jerusalem manere, quandiu induerentur virtute ex alto, Baptismo scilicet Spiritus S. quem recepturi erant non post multos dies (Act. 1. 5. 6. 7.). Secundum hæc, è Jerusalem comitantibus Discipulis secedens, Bethaniam usque processit, tollensque in Cælum, oculos adstantes omnes benedixit, atque subitâ quadam fulgentique nubem obumbratus, statim ex aspicientium oculis evanuit. Cum discipuli euntem oculis prosequerentur, en subito duo Angeli obviam facti; à quibus certiores sunt redditi, Jesum, quem mox in Cælum ferri viderant, eo habitu certâ die venturum. Secundum hæc, Discipuli è monte Olivarum Jerusalem venientes, in eadem simul æde manserunt, jugibus vacantes orationibus, unâ cum Maria Matre ceterisque necessariis Jesu, donec superno Spiritus Sancti die Pentecostes illapsu, promisso cæliiis munere donati sunt (z).

z Marc. 21. 19. Luc. 24. 49. 53. Act. 1. 5. 14.

DISSERTATIO IN EVANGELIA APOCRYPHA.

IN ipso Evangelii sui limine narrat S. Lucas, plures Scriptores rerum ab origine Christianæ Religionis gestarum memoriam literis consignasse; cum tamen illorum plerique sive quàm par est fufius, sive quàm ferri posset brevius, vel minus exactè Commentarios suos digessissent, operæ pretium se facturum censuit Evangelista, si limatius aliquid traderet, quò ceteris omnibus minus perfectis Scripturis fides detraheretur. Res cessit pro voto. Quatuor genuina Evangelia, nempe S. Matthæi, S. Marci, S. Lucæ, & omnium postremum S. Joannis, sola ab Apostolis probata & ab insignibus Ecclesiis recepta sunt; cetera oblivioni tradita & neglecta. Nec minor est ambigendi locus, num aliquod ex Evangelis ante S. Lucam scriptis nostrâ ætate superfit.

Sed mendacii pater, qui plures Pseudo-Christos & Pseudo-Prophetas falsis præfigis imponentes suscitaverat, quò veris Jesu Christi prodigiis fides detraheretur, eodem astu impostores pariter supposuit, quorum fraude genuina Scripturæ corrumperentur, commentitiæ plures procuderent, ut minor esset auctoritas Operum S. Spiritus, nonnisi verba vitæ æternæ & supæmæ veritatis oracula continentium. Quod autem in ea re stupori esse debet & admirationi, illud est, nimirum viros aliqui pios & bonæ fidei plenos, sed instructos parùm, id sibi pessimo planè exemplo suscepisse, ut Libros procuderent, quos Religioni utiles autumabant, id reputantes, ut piâ hac fraude Judæos & Paganos incredulos in suas partes pertraherent. Quare nomine celeberrimorum apud illos Authorum Libellos quosdam obtulerunt, veluti Efdra, S. Jacobi, S. Petri; eodemque consilio ingesserunt Paganis carmina Sybillarum, Oracula rei Christianæ adeo faventia, ut, siquidem cum veritate constarent, nullius non fidem credulitatemque extorquerent.

Plus tamen ab illis, quàm ut persuaderi potuerint, rei Christianæ commodis derogatum est. Ita enim inserta mendacis veritas, certaque dubiis corrupta ansam præbent Religionis osoribus tum in veras genuinasque Scripturas invidiam creandi, cum etiam plura pro suo arbitrio procudendi, quibus sub amplissimorum nominum obtentu veræ Scripturæ & nostræ Religionis sanctissima dogmata concuterentur. Hac sibi oblata detrectandi opportunitate

ufos in nos constat Celsum, Porphyrium, & Julianum Apostatam; nec ab his armis desistunt increduli nostræ ætatis, qui Religionis veritati, & Librorum Sacrorum auctoritati bellum indixerunt.

Incommodum ejus rei intelligentes SS. PP. id sibi committendum censuerunt, ut Sacros Libros religiosè servarent; cauti verò Libros intra Canonica auctoritatis arcem, parèdque reciperent. Factum inde, ut Ecclesiæ quamplures diu ancipites deliberarint, num quosdam Scripturarum Libros, quibus nonnullæ singulares Ecclesiæ averfabantur, reciperent; factam pariter ut Concilia & SS. PP. tum frequentes Sacrorum Librorum catalogos instruerent, tum ea scripta abjicerent, damna- rent, supprimerent, sive quæ Hæreticorum fraus, dolusque procuderat, sive quæ præpostera Christianorum quorundam pietas pariter & incertitia sub amplissimorum nominum, Apostolorum nempe vel Discipulorum, obtentu supposuerat.

Nostræ ætatis fideles in iis, quæ ad Libros apocryphos spectant, satis superque instruuntur. Quotusquisque enim illorum defendenda ejus generis scripta suscepit? Contemptui jam illa & oblivioni tradita sunt adèd, ut qui vel nomine Libros illos norint, rari occurrant. Absit hoc autem à nobis, ut auctoritatem illorum relevantiam suspiciamus; sed cum nullius discriminis res sit, scripta illa nosse, ut argumentum illud fufius tractemus quis prohibet? cum maximè plurimùm conferre credendum sit, ut de illis seriùs agatur, quò vana Lucubrationum illarum ex raritate captata apud quosdam estimatio tollatur; æstimatio, inquam, quorundam suspicantium, ideo potissimùm in latebris illas occultari, quòd solidis argumentis refutari non valeant. Porrò fabellæ & suppositionis aperta adeo exhibent Scripta illa documenta, ut vel parum legisse, refutasse sit.

En catalogus Pseudo-Evangeliorum, quorum ad nos scripta nomina in Operibus Patrum pervenerunt. Extant nonnulla nostrâ etiam ætate; alia verò penitus interciderunt.

- 1 Evangelium secundum Hebræos.
2 Evangelium secundum Nazarænos.
3 Evangelium duodecim Apostolorum.

Hæc quatuor Evangelia facillè unum idemque habenda sunt, vario tantum nomine diversa.